

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 142/2019

20.02.2019. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Дејана Аларгића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици К бр.297/18 од 22.10.2018. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 бр.300/18 од 03.12.2018. године, у седници већа одржаној дана 20. фебруара 2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Дејана Аларгића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици К бр.297/18 од 22.10.2018. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 бр.300/18 од 03.12.2018. године, тако што Врховни касациони суд окривљену АА, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што је:

-дана 02.01.2017. године приликом вођења SMS преписке са њеног телефона бр. ... путем VIBER апликације и то са својим сином млдб. ББ на његов телефон бр. ..., а у вези виђења детета за Божићне празнике основом личног контакта по пресуди након развода брака са приватним тужиоцем, у истој тој преписци окривљена приватном тужиоцу ВВ (обраћајући се њему преко синовог телефона) изјавила у једном моменту "... само о мами мислиш и себи, ... те она ...", док је на крају саме SMS преписке изјавила да приватни тужилац, након можданог удара своје мајке (што је окривљеној познато да је мајка тужиоца тешко болесна) „... мора да плаћа терапије мами да га боље ... када устане“,

-чиме би окривљена АА извршила кривичног дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика,

-дана 12.09.2017. године приликом вођења интернет расправе путем VIBER апликације у оквиру групе корисника „...“ са телефона свог партнера ГГ, окривљена приватном тужиоцу упутила речи: „... будалооооооо. АА“, а коју увреду су могли да виде сви учесници интернет расправе у оквиру предметне групе,

-чиме би окривљена АА извршила кривично дело увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ приватни тужилац ВВ да окривљеној АА исплати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће одлучити првостепени суд посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К бр.297/18 од 22.10.2018. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења једног кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и једног кривичног дела увреда из члана 170. став 2. КЗ, па пошто су јој претходно, на основу одредаба чланова 56. и 57. КЗ, утврђене појединачне казне за свако од извршених кривичних дела, и то за кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ новчана казна у износу од 30.000,00 динара, а за кривично дело увреда из члана 170. став 2. КЗ новчана казна у износу од 40.000,00 динара, окривљена је применом члана 60. КЗ осуђена на јединствену новчану казну у износу од 70.000,00 динара. Истовремено је одређено да је окривљена изречену новчану казну дужна да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, те да уколико не плати новчану казну у наведеном року, суд ће је заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, на основу одредаба чланова 261. и 262. ЗКП, окривљена је обавезана да приватном тужиоцу на име трошкова кривичног поступка плати износ од 129.750,00 динара те да суду на име судског паушала плати износ од 10.000,00 динара, све у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 бр.300/18 од 03.12.2018. године, делимичним уважавањем жалбе браниоца окривљене АА, пресуда Основног суда у Сремској Митровици К бр.297/18 од 22.10.2018. године преиначена је само у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, тако што је окривљена на основу одредаба чланова 261. и 262. ЗКП обавезана да приватном тужиоцу плати трошкове кривичног поступка у износу од 113.250,00 динара, док је у осталом делу жалба браниоца окривљене одбијена као неоснована и у непреиначеном делу првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Дејан Аларгић, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП (коју погрешно означава као повреду

из члана 439. став 1. ЗКП) и због повреде одредаба члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе да је извршила предметна кривична дела, те да приватног тужиоца ВВ обавезе да окривљеној плати трошкове кривичног поступка у укупном износу од 192.000,00 динара.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА истиче да је правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је приватном тужбом приватног тужиоца ВВ од 16.01.2017. године која је допуњена поднеском од 28.09.2017. године, окривљеној АА стављено на терет извршење кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ, које је учинила тако што је приликом SMS преписке изјавила "... само о мами мислиш и себи, ... те она", те да приватни тужилац након можданог удара своје мајке „мора да плаћа терапије мами, да га боље ... када устане“, као и извршење кривичног дела увреде из члана 170. став 2. КЗ коју је учинила тако што је преко VIBER апликације приватном тужиоцу упутила речи „... будалооооооо. АА“.

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици К бр.9/17 од 16.03.2018. године окривљена је оглашена кривом, и то под тачком 1 да је приватном тужиоцу ВВ приликом SMS преписке упутила речи наведене у изреци пресуде при чему је била „способна да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, те свесна свог дела, хтела његово извршење ... при чему је била свесна забрањености истог“, а под тачком 2 да је окривљена „способна да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, те свесна свог дела хтела његово извршење“ путем VIBER апликације приватном тужиоцу упутила речи „... будалооооооо. АА“, при чему је била свесна забрањености истог, чиме је извршила кривична дела увреде из члана 170. став 1. КЗ и из члана 170. став 2. КЗ.

Уважавањем жалбе браниоца окривљене, наведена пресуда укинута је решењем Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1 бр.125/18 од 30.05.2018. године због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је првостепени суд у изреку првостепене пресуде унео субјективне елементе бића предметних кривичних дела, који нису били наведени у приватној тужби.

Након тога, поднеском од 06.08.2018. године, приватни тужилац прецизирао је приватну тужбу тако што је у односу на оба кривична дела додао субјективне елементе везано за појам кривице окривљене.

У поновном поступку, Основни суд у Сремској Митровици је пресудом К бр.297/18 од 22.10.2018. године окривљену АА огласио кривом због извршења једног кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и једног кривичног дела увреда из члана 170. став 2. КЗ, наводећи и у ставу један и у ставу два изреке субјективне елементе предметних кривичних дела, односно да је приликом вођења SMS преписке и преко VIBER апликације приватном тужиоцу ВВ упутила речи ближе наведене у изреци при чему је била способна да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, те свесна свог дела, хтела његово извршење, а била је свесна забрањености истог, сагласно наводима прецизиране приватне тужбе.

Побијаним пресудама учињена је повреда одредаба члана 453. ЗКП – забрана преиначења на горе (*reformatio in peius*), односно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на штету окривљене АА, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, а ово стога што је против пресуде Основног суда у Сремској Митровици К бр.9/17 од 16.03.2018. године, жалба изјављена само у корист окривљене, па у поновном поступку, Основни суд у Сремској Митровици није могао на штету окривљене утврдити постојање субјективног елемента кривичног дела у питању, а који јој првобитном приватном тужбом није стављен на терет, већ је то учињено тек након укидања раније првостепене пресуде само по жалби окривљене а због прекорачења оптужбе јер је суд додао субјективне елементе дела и окривљену огласио кривом.

Исту повреду закона учинио је и другостепени суд када је првостепену пресуду преиначио само у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка, док је у осталом делу жалбу браниоца окривљене одбио као неосновану, а у непреиначеном делу првостепену пресуду потврдио.

Имајући у виду да првобитна приватна тужба приватног тужиоца не садржи законска обележја кривичних дела у питању, везано за појам кривице окривљене у смислу члана 22. КЗ, то је описаним поступањем суда и доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и на штету окривљене је повређен и кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, што се истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости, а постојање ових повреда закона условљава поступање овог суда у смислу члана 459. став 1. ЗКП па је стога Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљене као основан, побијане правноснажне пресуде преиначио тако што је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљену ослободио од оптужбе да је извршила кривична дела ближе наведена у изреци ове пресуде.

С обзиром да је окривљена ослобођена од оптужбе, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 3. ЗКП обавезао приватног тужиоца ВВ да

окривљеној АА плати трошкове кривичног поступка о чијој ће висини одлучити првостепени суд посебним решењем.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Невенка Важић,с.р.**